

RZECZYWISTE ≠ RZECZYWISTE. Pojedynek na współczesność – wystawa w OiFP

W Sali Wystawowej Opery i Filharmonii Podlaskiej (OiFP) można oglądać wystawę fotografii „Hotel Meduza” Pawła Sadaj i „Rycerze XXI wieku” Jerzego Macieja Koby. Przewrotną anegdotę Sadaja uzupełnia katastrofizm Koby. Wystawę można oglądać do końca października.

"Hotel Meduza"

Fotografie Pawła Sadaj, „Hotel Meduza”, to spektakl w siedmiu fotografiach, który opowiada o cyklu historycznym, w którym żyjemy. Główne przesłanie a zarazem pytania płynące z przedstawionej historii to czy jesteśmy w stanie przerwać ten cykl i w którym jego momencie jesteśmy teraz? Główną, choć nie jedyną inspiracją projektu jest słynny obraz Théodore Géricault’a „Tratwa Meduzy”. W fotografiach możemy odnaleźć nawiązania do obrazów takich mistrzów jak Jacques-Louisa Davida, Eugene Delacroix, Francisco Goya, Pietera Bruegela, Elizabeth Vignee Lebrun, Pabla Picassa czy Witkacego. Przedstawione na fotografiach sceny mają charakter głęboko symboliczny, ich zrozumienie to wyzwanie dla naszej erudycji i znajomości historii sztuki. Zaczyna się od idei, potem następują zdrada, walka, upadek, śmierć, bezsilność i znów od początku.

Charakterystyczną cechą twórczości Pawła Sadaj jest obecność przewrotnej anegdoty w każdym z omawianych tematów. Język wizualny jego prac jest bardzo często sprzeczny z rozważanymi zagadnieniami, wśród których ludzkość dominuje na tle procesów socjo-cywilizacyjnych. Sadaj prowokuje do głębszej analizy i dyskusji. W swoich pracach wykorzystuje różne techniki tworzenia obrazu - od tradycyjnej fotografii po najnowsze technologie komputerowe.

„Hotel Meduza” prezentowany był w 2019 roku na prestiżowej, Międzynarodowej Wystawie Sztuki Współczesnej NordArt, w Niemczech, gdzie projekt obejrzało ponad 100 tys. osób. Wystawa w Operze i Filharmonii Podlaskiej zbiega się w czasie z jednym z najważniejszych, międzynarodowych konkursów Sztuki Współczesnej Sunny Art Prize, w Londynie. Fotografia Pawła Sadaj wybrana została do finałowej wystawy prac 27 artystów, spośród 5 tys. zgłoszeń.

„Rycerze XXI wieku”

Fotografie „Rycerze XXI wieku” Jerzego Macieja Koby, pozostają w pozornej opozycji do wykreowanej rzeczywistości Sadaj – boleśnie aktualne, wchodzą z nią w dialog, uzupełniają o katastroficzno-społeczny aspekt. Są pytaniem o moc przetrwania sztuki i kultury w czasach walki o zdrowie i życie. Czas pandemii COVID-19 to czas szczególny, zmiany są trudne do przewidzenia i bieżącej oceny w tej chwili. To, czego doznajemy, będzie miało wpływ na naszą psychikę, kulturę, zachowania społeczne i relacje osobiste. Dla fotografa zajmującego się portretem to okres niełatwy, ludzie zamykają się w domach, ale i zamykają się w sobie, ograniczają kontakty i zmuszeni są zakryć twarze maskami. Tymczasem Jerzy Koba wykorzystuje ten trudny czas do stworzenia

serii portretów i postawienia pytań: Czym jest twarz? Czym jest maska? Czy maska jest twarzą? Czy twarz jest maską? Zostaliśmy zunifikowani przez zasłonę na twarzy, ale czy daliśmy się zunifikować? W obiektywie Jerzego Koby walczymy jak rycerze z opuszczoną przyłbicą, zasłaniając twarze nie poddajemy się, manifestując swoją osobowość i niezależność. Mimo iż artysta pozbawił swoich modeli emocji, zunifikował przez fotografowanie z profilu i nadał jednakowe tło i fakturę zaczerpnięte z renesansowych dzieł m.in. Piera della Francesci, udało mu się uchwycić ich przemożne dążenie do zachowania indywidualności i niezależności.

Jerzy Maciej Koba fotografią zajmuje się od 1969 r. Ukończył szkołę fotograficzną. Od 1975 r. jest członkiem Łódzkiego Towarzystwa Fotograficznego. Jest autorem kilku wystaw indywidualnych i wielu wystaw zbiorowych. Od wielu lat prowadzi zakład fotograficzny, w którym zajmuje się wydrukami artystycznymi, oprawą fotografii, grafiki i malarstwa. Wykonuje również fotografię portretową, produktową, reportaż i dokumentację inwestycji. Prowadzi też szkolenia w zakresie wydruków, oprawy fotografii i „Galerię Profesjonalni Oprawcy”.

Fotografia jest pasją artysty, sposobem na życie. Jednym z ostatnich projektów Jerzego jest wystawa „Baletowo”, gdzie artysta uchwycił energię i emocje znakomitych artystów tańca i baletu. Jest też jednym z założycieli Grupy Artystycznej „Łódź Kaliska”. Współorganizatorem wystawy jest Klub Rotary Białystok.

RZECZYWISTE ≠ RZECZYWISTE. POJEDYNEK NA WSPÓŁCZESNOŚĆ

PAWEŁ SADAJ / JERZY MACIEJ KOBĄ

Sala wystawowa OiFP, ul. Odeska 1

źródło: OiFP

